

η
ΓΥΝΑΙΚΑ
στον

ΚΑΘΡΕΦΤΗ

REBECCA JAMES

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΜΑ

Μετάφραση: Αλέκος Αντωνίου

Κ
ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

*Ίσκιος μιας σκιάς στον καθρέφτη,
ω, ελευθέρωσε την κρυστάλλινη επιφάνεια!
Πέρνα –σαν τα πιο όμορφα οράματα–
και μην ξαναγυρίσεις ποτέ, για να γίνεις
το φάντασμα μιας αφηρημένης ώρας,
που με άκουσε να ψιθυρίζω «Εγώ είμαι εκείνη!»*

Mary Elizabeth Coleridge

Πρόλογος

Κορνουάλη, χειμώνας 1806

Αφουγκράσου! Το ακούς;

Εκεί, ακριβώς εκεί. Αφουγκράσου. Δεν αφουγκράζεσαι. Αφουγκράσου προσεκτικά.

Αφουγκράσου πιο προσεκτικά.

Τους ακούω πριν τους δω. Οι κραυγές τους έρχονται από τον λόφο, φωνάζουν το όνομά μου, με λένε Μάγισσα. Έρχονται με τα στειλιάρια τους και με τις δάδες τους, με τα κόκκινα στόματά τους και τις μαύρες προθέσεις τους. Λένε ότι εκείνη που πρέπει να φοβάται είμαι εγώ, αλλά ο φόβος είναι δικός τους. Ο φόβος είναι μέσα τους. Δεν έχει ανάγκη εμένα. Ο φόβος τους θα τους αρπάξει την ύστατη ώρα.

Σκιές σέρνονται στους ρεικότοπους, απλώνοντας σκοτάδι πάνω στο σκοτάδι. Οι δάδες τους χορεύουν, αναμμένες από τη φωτιά στον αχυρώνα. Κάψτε την! Πνίξτε την! Μπουκώστε τη με καπνό για να βγει από την κρυσώνα της!

Μάγισσα.

Δεν είμαι ασφαλής εδώ. Θ' αγγίξουν το σπίτι μου με τις δάδες τους και θα αφανιστώ σ' αυτό. Έτσι δραπετεύω μες στη νύχτα, ενώ ο άνεμος φέρνει τα βήματά τους απειλητικά κοντά σαν φοβερό καλπασμό. Κατηφορίζω τα βράχια, σχεδόν σέρνο-

μαι, ο ουρανός παρακολουθεί, υπομονετικός και αδιάφορος. Τα αστέρια έχουν παγώσει. Το φεγγάρι παρατηρεί. Δεν μπορώ να γυρίσω πίσω. Το σπίτι μου το έχασα.

Στο τέλος θα πάω πάλι εκεί, θα καθίσω κοντά στο τζάκι μου και θα κοιτάζω τον πίνακα στον τοίχο. Είναι ο πίνακας που ζωγράφισα για κείνον, αλλά δεν του τον έδωσα ποτέ. Παριστάνει το σπίτι μου επειδή το θαύμαζε τόσο πολύ· είχε πει ότι βρισκόταν σ' ένα τέλειο σημείο, ψηλά στα βράχια, ένα όμορφο σπιτάκι περιστοιχισμένο από χορτάρια και έλατα. Ω, ας ξανάρχονταν εκείνες οι πρώτες μέρες της αθωότητας! Εκείνες οι μέρες τυφλής ελπίδας, πριν με διώξει. Τη νύχτα που σχεδίαζα να του χαρίσω τον πίνακα μου ράγισε την καρδιά. Το δώρο που προόριζα για κείνον έμεινε εδώ, ακριβώς όπως και ό,τι άλλο φανταζόμουν ότι θα μοιραζόμουν μαζί του.

Ποτέ δεν πίστεψα ότι θα ήμουν μια γυναίκα γεννημένη για τον έρωτα ή μια γυναίκα που θα την ερωτευόταν κάποιος.

Οι γυναίκες θα έπρεπε να έχουν πάντα εμπιστοσύνη στον εαυτό τους.

Τι θα απομείνει στο σπίτι μου αφότου πεθάνω; Τι θα κρατήσει εκείνος και τι θα κάψει; Φοβάμαι τι θα συμβεί στον καθρέφτη μου, τον αγαπημένο μου καθρέφτη. Προσεύχομαι να επιζήσει, γιατί αναρωτιέμαι αν ένα κομμάτι μου, όσο μικρό κι αν είναι, θα μπορούσε να επιζήσει μαζί του.

Ίβαν. Αγάπη μου. Πώς μπόρεσες;

Ποτέ δεν θα μάθω. Ποτέ δεν θα καταλάβω. Τι νόημα έχει τώρα, εξάλλου; Ο Ίβαν ντε Γκρέι με πρόδωσε. Πίστεψα ότι με λάτρευε, κατάπια τα ψέματά του και ω, πονάω, πονάω όταν σκέφτομαι πώς με έπαιρνε στην αγκαλιά του...

Τώρα έχουν συγκεντρώσει τα στοιχεία τους εναντίον μου. Οργάνωσαν την επίθεσή τους και έγιναν ακόμα πιο αποφασιστικοί. Δεν υπάρχει τίποτα που θα μπορούσα να πω ή να κάνω· η διαμαρτυρία επιβεβαιώνει τη μοίρα μου.

Κατρακυλάω στο μονοπάτι ανάμεσα στα βράχια. Το ξέρω αρκετά καλά ακόμα και στο σκοτάδι. Βάτα σκίζουν το δέρμα μου και τα μάτια μου· το αίμα έχει ξινή γεύση στο στόμα μου. Σκοντάφτω, τα χέρια μου πιάνουν λάσπη και αέρα. Το κεφάλι μου χτυπάει σε μια πέτρα, κοφτερή, σκληρή, και πέφτω μέχρι που ένας πόνος με συνεφέρει. Τα μαλλιά μου έχουν μπερδευτεί σ' ένα κλαδί. Για μια στιγμή μένω ακίνητη. *Κεραυνός, κεραυνός, κεραυνός.* Σηκώνω τα μάτια στο σκοτάδι, στο φεγγάρι, ένα δροσερό λευκό μαργαριτάρι. Μακάρι να ήμουν ζώο. Μακάρι να ήμουν λύκος. Μακάρι να μπορούσα να μεταμορφωθώ και να τους περιμένω όταν φτάσουν. Θα ορμούσα πάνω τους με τα σαγόνια ορθάνοιχτα.

Αλλά είμαι γυναίκα. Όχι λύκος. Ίσως είμαι κάτι ανάμεσα.

Τρέχα.

Συναντάω τη θάλασσα, που έχει καταπιεί εντελώς την άμμο. Αφρίζει γύρω από τους αστραγάλους μου και μπαίνω μέσα, το αλάτι καίει τις πληγές στα πόδια μου. Πριν από πολύ καιρό ο Ίβαν αποφάσισε ότι ήμουν σημαδεμένη. Είδε το κόκκινο πάνω στο κορμί μου και τα υπόλοιπα ήταν εύκολα. Το είπε στους φίλους του κι εκείνοι οι φίλοι το είπαν στους εχθρούς τους, και όλοι είναι ενωμένοι στη σταυροφορία. *Μάγισσα.*

Το μόνο που είχε να κάνει ήταν να την πείσει να πιστέψει στον έρωτά του.

Στον έρωτα.

Στον σάπιο, βρομερό, μισητό έρωτα. Ο έρωτας είναι για τους ανόητους, που προορίζονται για την κόλαση.

Απεχθάνομαι την ύπουλη προδοσία του. Θυμώνω με τον τρόπο που ρούφηξε τα πάντα από μέσα μου. Με την αδυναμία μου να του είμαι επιθυμητή, με το αξιοθρήνητο καρδιοχτύπι μου...

Είναι παρήγορο που ξέρω ότι, ενώ θα πεθάνω, το μίσος μου θα συνεχίζει να ζει. Το μίσος μου θα παραμείνει εδώ, σ' αυ-

τή την παραλία, σ' αυτή τη θάλασσα και κάτω απ' αυτόν τον ουρανό. Το μίσος μου θα παραμείνει.

Του εμπιστεύομαι την εκδίκησή μου, γιατί σίγουρα θα εκδικηθώ.

Το νερό με τραβάει, με γονατίζει, μαύρο, ταραγμένο, μουσκέυει το φόρεμά μου.

Γυρίζω προς την παραλία. Ψηλά στον λόφο βλέπω μια ζωηρή αστραφτερή λάμψη. Οι άντρες προχωρούν προς το μέρος μου, μπαίνουν στη θάλασσα με μεγάλες δρασκελιές. Δεν θα πάω μαζί τους. Θα πάω μόνη μου, με τη θέλησή μου. Θα κολυμπήσω στα βαθιά και ακόμα πιο βαθιά. Θα φαντάζομαι το σπίτι μου καθώς θα πνίγομαι.

Σέρνομαι στο άγριο σκοτάδι.

Ένα χέρι αρπάζει τον αστράγαλό μου και με τραβάει στον βυθό.

1

Λονδίνο, 1947

«Άλις Μίλερ, για όνομα του Θεού, ξύπνα.»

Εκείνο που με κάνει να πεταχτώ και να πάψω να ονειροπολώ στις έντεκα το πρωί είναι ίσως η εκνευρισμένη παρατήρηση της κυρίας Γουίλσον, ή το ζεστό μουσούδι του ρεντ σέτερ της εταιρείας Κουέικερς Όουτλι και Υιοί καθώς μου σκουντάει επίμονα τα γόνατα. Είναι δύσκολο να καταλάβω τι από τα δύο συμβαίνει πρώτα.

«Ξύπνια είμαι», της λέω καθώς βρίσκω τα ζεστά αυτιά του σκυλιού κάτω από το γραφείο μου και τα τυλίγω γύρω από τα δάχτυλά μου. Ο Τζάσπερ ρουθουνίζει ευχαριστημένος, ενώ η ουρά του χτυπάει στο πάτωμα. «Δεν βλέπετε ότι τα μάτια μου είναι ανοιχτά;»

Η κυρία Γουίλσον, η αγέλαστη διαχειρίστρια της εταιρείας, τραβάει μια μεγάλη τζούρα από το τσιγάρο της ρουφώντας τα μάγουλά της. Φυσάει μια τελευταία τολύπα καπνού και λιώνει το τσιγάρο σ' ένα τασάκι. Σπρώχνει τα γυαλιά της στη ράχη της μύτης της.

«Δεν θα υπαινισσόμουν ούτε στιγμή, δεσποινίς Μίλερ, ότι το γεγονός πως τα μάτια σας είναι ανοιχτά έχει την παραμικρή σχέση μ' αυτό.» Τα δάχτυλά της χτυπάνε ρυθμικά τα πλήκτρα της γραφομηχανής. «Δεν χρειάζεται να είναι κανείς ιδιαίτερα

οξυδερκής για να καταλάβει ότι βρίσκεστε χιλιόμετρα μακριά. Ως συνήθως.»

Αν μπορούσα να αμφισβητήσω αυτή την κατηγορία θα το έκανα. Όμως έχει δίκιο. Λίγα είναι τα πράγματα που βρίσκω συναρπαστικά στο επάγγελμα της γραμματέως ενός δικηγορικού γραφείου, και οι αναμνήσεις μου πολύ συχνά με καλούν στο παρελθόν. Αυτό δεν είναι ζωή, όπως γνώρισα τη ζωή. Μήπως δεν γνωρίσαμε όλοι τη ζωή –και τον θάνατο– με τρόπους που είναι αδύνατο να αρθρώσουμε; Όμως όταν κοιτάζω τα μάτια της Τζιν Γουίλσον, μόλις δυο χρόνια μετά τον πόλεμο, τόσο άχρωμα και γκριζα όσο μου φαίνονται τώρα οι δρόμοι της πόλης, είναι σαν να μην είχε υπάρξει ποτέ εκείνος ο κόσμος· σαν να ήταν απλώς ένα από τα ονειροπολήματά μου. Αναρωτιέμαι τι να έχασε η κυρία Γουίλσον στη διάρκεια αυτών των χρόνων. Είναι εύκολο να νιώσει κανείς ότι η δική του απώλεια είναι χειρότερη απ’ όλων των άλλων –έπειτα όμως θυμάται: η δική μου ιστορία είναι μοναδική, μία και μόνο νότα σ’ ένα μουσικό κομμάτι που, αν ξαναπαιχτεί πολλά χρόνια από τώρα, θα καλύπτεται από την ορχήστρα που το περιβάλλει.

Ο Τζάσπερ βγαίνει από κάτω από το γραφείο και βολεύεται σ’ ένα χαλάκι κοντά στο παράθυρο. Ακούω απέξω το θορυβώδες φρενάρισμα ενός λεωφορείου κι ένα αυτοκίνητο που κορνάρει.

Χτυπάει το τηλέφωνο. «Καλημέρα, Κουέικερς Όουτλι;»

Περιμένουμε τηλεφώνημα από έναν εκνευριστικό πελάτη, αλλά με έκπληξη διαπιστώνω ότι δεν είναι αυτός. Για μια στιγμή, ακούω τα παράσιτα στη γραμμή και την αμυδρή ηχώ μιας άλλης σύνδεσης, και αμέσως μετά ακολουθεί η φωνή ενός καλλιιεργημένου ατόμου. Σφίγγω το ακουστικό. Μένω σιωπηλή τόση ώρα, ώστε τελικά προκαλώ το ενδιαφέρον της κυρίας Γουίλσον. Με κοιτάζει πάνω από τα γυαλιά της.

«Φυσικά», λέω όταν καταλαβαίνω όλα όσα άκουσα. «Έρχομαι αμέσως.»

Βάζω το ακουστικό στη θέση του, παίρνω το παλτό μου και ανοίγω την πόρτα.

«Πού πας;»

«Αντίο, κυρία Γουίλσον.» Φοράω το παλτό μου. «Αντίο, Τζάσπερ.»

Είναι η τελευταία φορά που τους βλέπω και τους δυο.

Το μετρό αναδίδει ακόμα την ίδια μυρωδιά που είχε και στον πόλεμο –η ατμόσφαιρα είναι αποπνικτική, ξινή, ζεστή από τα κορμιά. Δίπλα μου στην αποβάθρα στέκεται μια γυναίκα με τα παιδιά της. Χτυπάει το ένα στο χέρι και το μαλώνει, και μετά, μόλις εμφανίζεται το τρένο, τα τραβάει και τα δύο κοντά της. Τη φαντάζομαι εδώ κάτω κατά τη διάρκεια των βομβαρδισμών, όταν τα παιδιά της ήταν μωρά, να τα κρατάει σφιχτά καθώς ο ουρανός γκρεμιζόταν.

Παίρνω το τρένο ως το Μαρμπλ Αρτς επαναλαμβάνοντας νοερά τη διεύθυνση σ' όλη τη διαδρομή. Το κτίριο είναι πιο κοντά απ' όσο νόμιζα και φτάνω νωρίς. Έτσι, μπαίνω στο διπλανό καφέ και παραγγέλνω τσάι. Το πίνω αργά, χωρίς να βγάλω το καπέλο μου. Ένας άντρας στο διπλανό τραπέζι κόβει το τηγανητό αυγό του πάνω σε φρυγανισμένο ψωμί, με αποτέλεσμα ο κρόκος να χυθεί έξω από το πιάτο και μια πορτοκαλιά χάντρα να προσγειωθεί στον λιγδιασμένο καρό μουσαμά. Τη σκουπίζει με το δάχτυλό του.

Είχα την αγγελία μες στην τσάντα μου έναν μήνα. Δεν πίστευα ότι θα είχε κάποιο αποτέλεσμα· η θέση φαινόταν πολύ εξειδικευμένη, πολύ απίθανη, πολύ βολική. ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΓΚΟΥΒΕΡΝΑΝΤΑ ΣΕ ΣΠΙΤΙ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΠΟΛΚΡΙΘ, ΑΜΕΣΗ ΠΡΟΣΛΗΨΗ. Την είχε πάρει το μάτι μου σ' ένα διάλειμμα για σάντουιτς, στο πίσω μέρος της εφημερίδας της κομητείας

που είχε φέρει η κυρία Γουίλσον έπειτα από ένα παρατεταμένο Σαββατοκύριακο στα νοτιοδυτικά.

Την ξεδιπλώνω και τη διαβάζω ξανά. Ουσιαστικά δεν υπάρχει οποιαδήποτε άλλη πληροφορία, το παραμικρό στοιχείο για τα άτομα για τα οποία θα εργαζόμουν ούτε για πόσο καιρό θα ίσχυε η θέση. Αναρωτιέμαι μήπως αυτό ακριβώς ήταν που με τράβηξε στη συγκεκριμένη προοπτική αρχικά. Η ζωή μου κάποτε ήταν γεμάτη αβεβαιότητα. Η κάθε μέρα ήταν αβέβαιη, κάθε ανατολή και κάθε ηλιοβασίλεμα κάτι που δεν ήμασταν σίγουροι ότι θα βλέπαμε, κάθε νύχτα που περιμέναμε να πέσουν οι βόμβες και ν' αρχίσουν οι πυροβολισμοί ήταν επιπλέον χρόνος στον οποίο είχαμε βρεθεί τυχαία κατά κάποιον τρόπο. Η αβεβαιότητα με κράτησε ζωντανή, η γνώση ότι η δεδομένη στιγμή δεν ήταν δυνατόν να κρατήσει για πάντα και ότι η επόμενη θα ερχόταν σύντομα, μια στιγμή αλλαγής, κάτι καινούριο, ότι το έδαφος μετακινούνταν κάτω από τα πόδια μου και με ωθούσε προς τα μπρος. Στην Κουέικερς Όουτλι το έδαφος είναι αμετακίνητο, τόσο πολύ, ώστε νιώθω να πνίγομαι.

Το τσάι κρυώνει σιγά σιγά, βλέπω τον ραγισμένο καφετή πάτο της πήλινης κούπας ενώ λίγη σκόνη γάλακτος ανεβαίνει θλιβερά στην επιφάνεια. Ο άντρας δίπλα μου χαμογελάει πλατιά, μ' ένα τίναγμα του χεριού ανοίγει την εφημερίδα του: *Η Ινδία κερδίζει την ανεξαρτησία της: Η βρετανική διακυβέρνηση λήγει.* Διαισθάνομαι ότι ετοιμάζεται να μιλήσει κι έτσι σηκώνομαι πριν προλάβει, κουμπώνω το παλτό μου και ρίχνω μια ματιά στο είδωλό μου στο λεκιασμένο τζάμι. Ανοίγω την πόρτα του καφέ, το κουδουνάκι της αντηχεί αδύναμα.

Να το λοιπόν. Το νούμερο 46. Στην άλλη πλευρά του δρόμου, το αριστοκρατικό σπίτι φαίνεται επιβλητικό. Με τη γυαλιστερή μαύρη πόρτα του και το καλογουαλισμένο μπρούντζινο κουδούνι του μοιάζει μ' ένα προσεκτικά τυλιγμένο δώρο

που τα αδέξια δάχτυλά μου θέλουν απεγνωσμένα, αλλά και με φόβο, να ανοίξουν. Πριν αρχίσουμε με έχει τοποθετήσει ήδη σε μειονεκτική θέση. Το χρειάζομαι περισσότερο απ' όσο εκείνο εμένα. Αυτή η δουλειά είναι το εισιτήριό μου για να φύγω από το Λονδίνο, μακριά από το παρελθόν, μακριά από τα μυστικά μου. Αυτή η δουλειά είναι μια απόδραση.

«Καλώς ήρθατε, δεσποινίς Μίλερ. Καθίστε, παρακαλώ.»

Βγάζω τα γάντια μου και τα τακτοποιώ προσεκτικά πάνω στο γραφείο, μετά όμως αλλάζω γνώμη και τα χώνω στην τσάντα μου. Βάζω την τσάντα μου στα γόνατά μου, έπειτα δεν έχω πουθενά να βάλω τα χέρια μου, κι έτσι τοποθετώ την τσάντα στο πάτωμα, δίπλα στους αστραγάλους μου.

Εκείνος δεν φαίνεται να έχει προσέξει αυτή την παράσταση ή ίσως είναι πολύ ευγενικός και δεν το δείχνει. Βγάζει έναν φάκελο από το συρτάρι και για μερικά λεπτά ασχολείται μ' αυτόν. Καθώς σκύβει, βλέπω ότι το πάνω μέρος του κεφαλιού του είναι άτριχο και καθαρό σαν μάρμαρο.

«Ευχαριστώ που ήρθατε παρότι σας ειδοποίησα τελευταία στιγμή», λέει μ' ένα ζωηρό χαμόγελο. «Ο πελάτης μου, όπως θα καταλάβετε, προτιμάει να είναι διακριτικός, και συχνά αυτό σημαίνει να εξασφαλίζουμε άμεσα αποτελέσματα. Θα θέλαμε να κάνουμε την πρόσληψη το συντομότερο δυνατόν.»

«Φυσικά.»

«Έχετε πείρα από παιδιά;»

«Πρόσεχα τα μωρά των γειτόνων μας πριν από τον πόλεμο.»

Γνέφει καταφατικά. «Τα παιδιά του πελάτη μας δεν χρειάζονται μόνο δάσκαλο, αλλά και κάποιον να φροντίζει τις προσωπικές τους ανάγκες. Μας ενδιαφέρει ο κύκλος των σπουδών τους αλλά και η απόκτηση μιας ευρύτερης μόρφωσης σχετικά με τη φύση, τις τέχνες, τα αθλήματα και τα παιχνίδια –και, φυ-

σικά, η τελειοποίηση των καλών τρόπων και της συμπεριφοράς τους.»

Ανακάθομαι. «Φυσικά.»

«Τα δίδυμα είναι οχτώ ετών.» Τα μάτια του συναντάνε τα δικά μου για πρώτη φορά, διαπεραστικά και γυάλινα σαν του κορακιού.

«Πολύ καλά.»

«Δυστυχώς δεν πρόκειται για μια θέση από την οποία μπορείτε να παραιτηθείτε σ' έναν μήνα», λέει. «Αν δυσκολευτείτε, μπορείτε να αρχίσετε τα μαθήματά σας διδάσκοντας σ' αυτά τα παιδιά τη χρησιμότητα της επιμονής.» Ενώνει τα δάχτυλά του. «Το αναφέρω αυτό επειδή ο πελάτης μου έχασε την τελευταία γκουβερνάντα του ξαφνικά και χωρίς προειδοποίηση.»

«Α, μάλιστα.»

«Καταλαβαίνετε ότι, ως χήρος, αντιμετώπισε πολλά προβλήματα. Οι καιροί είναι δύσκολοι.»

Ξαφνιάζομαι. «Η γυναίκα του πέθανε πρόσφατα;»

Αμέσως καταλαβαίνω ότι κακώς μίλησα. Δεν είμαι εδώ για να κάνω ερωτήσεις σ' αυτόν τον άνθρωπο· αυτός είναι εδώ για να κάνει ερωτήσεις σ' εμένα. Το ενδιαφέρον μου δεν είναι ευπρόσδεκτο.

«Πείτε μου, δεσποινίς Μίλερ», λέει, παραβλέποντας με άνεση την ερώτησή μου, «με τι ασχολιόσασταν κατά τη διάρκεια του πολέμου;»

«Κατατάχτηκα στις Εθελοντικές Υπηρεσίες Γυναικών.»

Ο άντρας χαϊδεύει την άκρη του μουστακιού του. «Τρυφερή κι ωστόσο ικανή... Θα λέγατε ότι αυτή είναι μια σωστή αξιολόγηση;»

«Θα έλεγα ότι η μια ιδιότητα δεν αναιρεί την άλλη.»

Σημειώνει κάτι.

«Ζούσατε ανέκαθεν στο Λονδίνο;»

«Μεγάλωσα στο Σάρεϊ.»

«Και σε ποιο σχολείο πήγατε;»

«Στο Μπέρστεντ.»

Ζαρώνει απότομα το μέτωπό του. Έχει εντυπωσιαστεί, αλλά δεν θέλει να το δείξει. Ξέρω ότι η εκπαίδευσή μου ήταν από τις καλύτερες της χώρας. Η μητέρα μου φοίτησε στο Μπέρστεντ, όπως και η γιαγιά μου πριν από κείνη. Δεν υπήρχε περίπτωση να μη με στείλουν εκεί οι γονείς μου. Σφίγγω τις γροθιές μου στα γόνατά μου καθώς θυμάμαι το πρόσωπο του πατέρα μου την ώρα που τρώγαμε εκείνη την Κυριακή το μεσημέρι του 1940. Τους χτύπους του ρολογιού στο περβάζι του τζακιού, τη δέση της χειμωνιάτικης λιακάδας που έπεφτε στο τραπέζι και διαχεόταν στο δωμάτιο, τη μυρωδιά του καμένου κέικ φρούτων... Την οργή του όταν του είπα τι είχα κάνει. Ότι η εκπαίδευση για την οποία είχαν πληρώσει είχε φέρει έναν εφιάλτη στο κατώφλι τους. Τον ήχο από γυαλιά που έσπαγαν καθώς η μητέρα μου, μπαίνοντας μέσα, άφησε το ποτήρι να πέσει και να διαλυθεί σε χιλιάδες κομματάκια πάνω στο χαλί στο χρώμα της μελάσας.

Ξεροβήχει και χτυπάει ελαφρά το χαρτί με την πένα του. Βλέπω τον γραφικό μου χαρακτήρα.

«Στην επιστολή σας», λέει, «αναφέρετε ότι θέλετε να φύγετε από την πόλη. Γιατί;»

«Όλοι το ίδιο δεν θέλουμε;» Απαντώ κάπως αόριστα, επειδή αυτό είναι εύκολο, είναι κάτι που περιμένει ν' ακούσει. «Δεν θα ήθελα ποτέ να επαναλάβω τα πράγματα που είδα ή έκανα τα τελευταία έξι χρόνια. Η πόλη δεν με γοητεύει πια.»

Δεν τον ικανοποιεί η αυτόματη απάντησή μου.

«Εσείς όμως, προσωπικά...» επιμένει, κοιτάζοντάς με πάλι κατάματα. «Με ενδιαφέρει να μάθω τι είναι αυτό που κάνει εσάς να θέλετε να φύγετε.»

Περνάει μια στιγμή, μια ανοιχτή πόρτα, το άτομο στην κάθου πλευρά αναρωτιέται αν το άλλο θα την περάσει –και μετά κλείνει. Ο άντρας γέρνει μπροστά.

«Ίσως θεωρήσετε την ερώτησή μου ανάρμοστη», λέει, «αλλά την κάνω αποκλειστικά εκ μέρους του πελάτη μου. Κατανοούμε ότι η τοποθεσία της καινούριας σας δουλειάς απέχει πολύ από την πρωτεύουσα. Είστε συνηθισμένη στην απομόνωση, δεσποινίς Μίλερ; Είστε μαθημένη να μένετε μόνη;»

«Νιώθω πολύ άνετα μόνη μου.»

«Ο πελάτης μου θέλει να ξέρει αν έχετε το σθένος για κάτι τέτοιο. Όπως είπα και προηγουμένως, δεν επιθυμεί να προσλάβει τρίτη γκουβερνάντα μέσα σε μερικές εβδομάδες.»

«Δεν έχω καμιά αμφιβολία.»

«Επομένως, συγχωρήστε με για την αδιακρισία μου, όμως θα μπορούσατε να με διαβεβαιώσετε ότι δεν έχετε κάποιο ιατρικό ιστορικό ψυχικών διαταραχών;»

«Διαταραχών;»

«Επεισόδια κατάθλιψης, κρίσεις άγχους, τέτοια πράγματα.»

Κάνω μια παύση. «Όχι.»

«Δεν μπορείτε να μας διαβεβαιώσετε ή μπορείτε να μας διαβεβαιώσετε ότι δεν έχετε τέτοιο ιστορικό;»

Για πρώτη φορά διακρίνω ένα αδιόρατο χαμόγελο. Κοινοτεύω να τα καταφέρω. Σχεδόν. Δεν είμαι υποχρεωμένη να πω την αλήθεια. Δεν είμαι υποχρεωμένη να του πω τίποτα.

«Μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι είμαι απολύτως καλά», λέω, και τα λόγια κυλάνε από το στόμα μου τόσο απρόσκοπτα όσο και τ' όνομά μου.

Ο άντρας με ζυγίζει κι έπειτα διπλώνει το χαρτί που έχει μπροστά του και το τοποθετεί ξανά στον φάκελό του. Καθώς βολεύεται και πάλι στην καρέκλα του, ακούω τη δερμάτινη ταπετσαρία της να τρίζει.

«Πολύ καλά, δεσποινίς Μίλερ», λέει. «Ο πελάτης μου με έχει εξουσιοδοτήσει να προσλάβω όποιον θέλω εφόσον έχω αξιολογήσει την καταλληλότητα του υποψηφίου, και έχω την ευχαρίστηση να σας προσφέρω τη θέση της γκουβερνάντας στο κτήμα του Πόλκριθ με άμεση πρόσληψη.»

Συγκρατώ τον ενθουσιασμό μου. «Ευχαριστώ.»

«Πριν δεχτείτε, υπάρχει κάτι που θα θέλατε να μας ρωτήσετε;»

«Το όνομα του πελάτη σας και το όνομα του σπιτιού.»

«Τότε πρέπει να επιμείνω να υπογράψετε.»

Γλιστράει ένα χαρτί προς την άλλη πλευρά του γραφείου, κάτι σαν συμβόλαιο, που αναφέρει ότι η εργασία μου αρχίζει την επόμενη εβδομάδα, περιγράφει με γενικούς όρους τις ευθύνες μου απέναντι στα παιδιά και διευκρινίζει ότι θα μου προσφέρουν στέγη και τροφή. Στο κάτω μέρος υπάρχει μια διακεκομμένη γραμμή που περιμένει την πένα μου. «Καταλαβαίνω ότι είναι ανορθόδοξο», λέει, «αλλά ο πελάτης μου είναι άνθρωπος που δεν θέλει να κοινοποιούνται τα προσωπικά του στοιχεία. Πρέπει να βεβαιωθούμε για την αφοσίωσή σας πριν μου επιτραπεί να σας πω λεπτομέρειες.»

«Μα αν δεν ξέρω τις λεπτομέρειες δεν έχω ιδέα τι υπογράφω.»

Ο άντρας σηκώνει τα χέρια του ψηλά, σαν να δηλώνει ανήμπορος. Περιμένω μια στιγμή, ωστόσο στο μυαλό μου δεν υπάρχει ο παραμικρός δισταγμός. Παίρνω την πένα και υπογράφω.

Το τρένο μου μπαίνει στον σταθμό του Πόλκριθ στις τέσσερις το απόγευμα της Κυριακής. Η ζέστη έχει εγκαταλείψει τη μέρα κι ένας πληθωρικός φθινοπωριάτικος ήλιος κάθεται χαμηλά στον ορίζοντα, λούζοντας το τοπίο με μια λάμψη που θυμίζει καμένη σοδειά. Βλέπω αμέσως το αυτοκίνητο, αλλά βέβαια είναι δύσκολο να μου διαφύγει: μια κομψή μαύρη Rolls-Royce, που οι άσπρες ζάντες της γυαλίζουν σαν κόκαλα στο φως που σβήνει.

Με χαιρετάει ένας άντρας, κοντός, μεσήλικας, ξανθός. «Η δεσποινίς Μίλερ;»

«Χαίρω πολύ.»

Βάζει τις βαλίτσες μου στο αυτοκίνητο κι έπειτα μου ανοίγει την πίσω πόρτα. Από κοντά, η Rolls-Royce δείχνει πιο ταιλωρημένη απ' όσο μου φάνηκε στην αρχή. Το χρώμα της έχει ξεφτίσει και μέσα η ταπετσαρία είναι σκισμένη και έχει ξηλωθεί γύρω από τα καθίσματα. Μυρίζει μπαγιάτικα τσιγάρα και βενζίνη. Ο σοφέρ βάζει μπρος, αλλά η μηχανή δεν ανάβει με την πρώτη.

«Με λένε Τομ, είμαι ο επιστάτης του Γούντερμπορν», λέει όταν τον ρωτάω. Τελικά, δηλαδή, δεν είναι σοφέρ. «Κάνω τα πάντα.» Έχει την απαλή προφορά των κατοίκων της βόρειας

Αγγλίας, και η συμπεριφορά του είναι φιλική και άνετη. «Δεν είμαστε και πολλοί –μόνο εγώ και η μαγείρισσα. Κι εσείς τώρα, φυσικά. Δεν υπάρχει δυνατότητα για κάποιον άλλον, αν και μόνο ο Θεός ξέρει πόσο χρήσιμος θα ήταν. Είμαστε κατενθουσιασμένοι που θα είστε κι εσείς μαζί μας, δεσποινίς. Το Γουίντερμπορν φαίνεται πάντα πιο σκοτεινό αυτή την εποχή, όταν μικραίνει η μέρα και βραδιάζει γρήγορα. Όσο περισσότεροι είμαστε, τόσο το καλύτερο, λέω εγώ.»

«Σε παρακαλώ, λέγε με Άλις.»

«Εντάξει, δεσποινίς.»

Χαμογελάω. «Είναι μακριά το Γουίντερμπορν;»

«Όχι. Πέρα από κείνα τα δέντρα. Η θάλασσα το κάνει να φαίνεται πιο μακριά –έχει πολλή θάλασσα. Είστε συνηθισμένη στη θάλασσα, δεσποινίς;»

«Όχι ιδιαίτερα. Είχα πάει διακοπές στη θάλασσα μια δυο φορές όταν ήμουν μικρή.»

«Η θάλασσα αποτελεί μέρος του Γουίντερμπορν όσο και η στέγη και οι τοίχοι του. Φαντάζομαι ότι αυτό ακούγεται χαζό σε μια κυρία της πόλης σαν εσάς, αλλά είναι αλήθεια. Βλέπεις τη θάλασσα απ' όλα τα παράθυρα. Σας το είπαν αυτό;»

«Δεν μου είπαν και πολλά για οτιδήποτε.»

Το λεβιέ τρίζει καθώς ο Τομ αλλάζει ταχύτητα. «Αυτό το αυτοκίνητο έχει τα χάλια του. Ο λοχαγός δεν θα το αποχωριζόταν ποτέ, αλλά πραγματικά μια καρότσα με άλογα θα έτρεχε πιο γρήγορα από τούτο εδώ.»

«Σίγουρα όμως είναι πιο άνετο.» Αν και είμαι επιεικής. Σε κάθε λακκούβα και ανωμαλία του δρόμου το αυτοκίνητο διαμαρτύρεται με μια στριγκλιά και οι σούστες στο κάθισμά μου βυθίζονται οδυνηρά στους μηρούς μου. Η σύντομη διαδρομή που υποσχέθηκε ο Τομ γίνεται όλο και πιο μεγάλη. Κάποια στιγμή βγαίνουμε από τον δρόμο και μπαίνουμε σ' ένα μονοπάτι. Δεξιά κι αριστερά του απλώνεται η εξοχή, ένα σκουροπράσινο σεντόνι που, αν κοιτάξω μακριά μισοκλείνοντας τα

«Θαυμάσιο, εθιστικό. Το λάτρεψα.
Με γερές δόσεις αγωνίας
από την πρώτη σελίδα.»

– Kate Furnivall,
συγγραφέας των *Η απελευθέρωση*
και *Η Ιταλίδα σύζυγος*

Κορνουάλη 1947

Η Άλις Μίλερ προσλαμβάνεται ως γκουβερνάντα σ' έναν παλιό πύργο για να φροντίζει δύο δίδυμα ορφανά παιδιά. Τα πάντα είναι ειδυλλιακά – το σπίτι, η οικογένεια, το περιβάλλον– και, για πρώτη φορά στη ζωή της, η Άλις αισθάνεται ευτυχιoμένη.

Σύντομα όμως ανακαλύπτει ότι οι σκοτεινές γωνιές και τα υπόγεια του πύργου κρύβουν επικίνδυνα μυστικά...

Νέα Υόρκη, σήμερα

Η Νεοϋορκέζα Ρέιτσελ Ράπ, υιοθετημένο παιδί, κληρονομεί αναπάντεχα έναν πύργο στην Κορνουάλη. Αμέσως ξεκινάει για την Αγγλία, ελπίζοντας ότι εκεί θα βρει απαντήσεις για την καταγωγή της.

Ποιο θα είναι όμως το τμήμα της αλήθειας για τη Ρέιτσελ;

**Θα το μάθει σε έναν καθρέφτη,
πίσω από μια κλειδωμένη πόρτα.**